

Sygn. akt I KZ 32/22

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

w sprawie **J. T.**

skazanego za czyn z art. 164 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 czerwca 2022 r., z urzędu, kwestii właściwości

w związku z zażaleniem skazanego na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 marca 2022 r., sygn. akt II AKo (...)

o odmowie przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 września 2021 r., sygn. akt IV Ka (...),

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 17 marca 2021 r., sygn. akt II K (...)

na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 18 marca 2022 r., sygn. akt II AKo (...), Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...), na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 września 2021 r., sygn. akt IV Ka (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 17 marca 2021 r.,

sygn. akt II K (...), z uwagi na nieuzupełnienie w terminie braku formalnego przedmiotowego wniosku poprzez sporządzenie go i podpisanie przez obrońcę (adwokata lub radcę prawnego) – k. 38 - 39.

Po doręczeniu ww. zarządzenia skazany wniósł pismo zatytułowane wniosek, w którym domagał się wznowienia ww. postępowania i wyznaczenia mu nowego obrońcy (k. 41 – 42). Pismo to zostało potraktowane jako zażalenie i po jego przyjęciu zostało przekazane do Sądu Najwyższego na mocy zarządzenia Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 kwietnia 2022 r., sygn. akt II AKo (...) (k. 43).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Po przeprowadzaniu w tej materii stosownej analizy Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie jest właściwy do rozpoznania ww. zażalenia. W pełnym zakresie podzielił tutaj pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt V KZ 51/21, z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt II KZ 53/21.

W judykatach tych trafnie przyjęto, że Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu okręgowego, wydane przez prezesa (przewodniczącego wydziału/upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Uzasadniając to stanowisko wskazano (zob. zwłaszcza uzasadnienie postanowienia z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21), że skoro sąd apelacyjny jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie tego sądu o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności (art. 545 § 3 k.p.k.), to tym bardziej w zakresie jego kognicji winno mieścić się rozpoznanie zażalenia na zarządzenie prezesa (przewodniczącego wydziału/upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego, wydane w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt III KZ 46/21, zasadnie podniesiono również, że wskazanej wyżej wykładni nie sprzeciwia się wynikający z art. 545 § 1 k.p.k. nakaz odpowiedniego stosowania w postępowaniu wznowieniowym przepisu art. 530 § 2 k.p.k. W ostatnio powołanej regulacji Sąd Najwyższy

jest wymieniony jako sąd kasacyjny, do którego wyłącznej właściwości należy m.in. kwestia ostatecznego rozstrzygnięcia o dopuszczalności kasacji. Zasadność przyjęcia przez prawodawcę takiego rozwiązania nie może przy tym wywoływać wątpliwości. Oczywiście jest bowiem, że nie można byłoby zaakceptować sytuacji, w której to sąd odwoławczy, od którego orzeczenia przysługuje ww. środek zaskarżenia, mógłby własną decyzją ostatecznie „blokować” możliwość przedstawienia tego środka do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W wypadku wznowienia postępowania stan rzeczy przedstawia się jednak diametralnie odmiennie. Sądami „wznawieniowymi” są wszak zarówno sądy okręgowe, jak i sądy apelacyjne oraz Sąd Najwyższy (art. 544 § 1 i 2 k.p.k.), a wniosek o wznowienie postępowania składa się nie do sądu, którego orzeczenia wniosek dotyczy, ale do sądu wyższego rzędu (za wyjątkiem sytuacji, gdy wniosek o wznowienie postępowania dotyczy postępowania zakończonego orzeczeniem Sądu Najwyższego). Oznacza to, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na jego specyfikę, obawa wspomnianego wyżej „blokowania” nie zachodzi. Tym samym nie istnieją, analogiczne jak w postępowaniu kasacyjnym, racje, by ostateczną decyzję w przedmiocie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu okręgowego, zastrzegać do kompetencji Sądu Najwyższego.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie prezesa (przewodniczącego wydziału, upoważnionego sędziego) sądu apelacyjnego odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu okręgowego jest sąd apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy i stwierdzając swą niewłaściwość, przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.